

سیستم های اطلاعات حسابداری در مقابل سیستم های اطلاعات مدیریت^۱

ام البنین خدری^۲

رضوانه رخشانی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۳/۳۱

چکیده

نقش سیستم های اطلاعاتی با رشد توسعه فناوری و افزایش نیاز به اطلاعات، برجسته تر شده است. سیستم های اطلاعاتی انچنان که بیشتر افراد تصور می کنند، فقط کامپیوترها نیستند بلکه وسیله ای برای دستیابی به نیازها محسوب می شوند. درچنین شرایطی، درک بهتر از سیستم های اطلاعاتی می تواند به سازمان در دستیابی به اهدافش یاری رساند. هدف این مقاله، شناسایی روابط میان سیستم های اطلاعات حسابداری و سیستم های اطلاعات مدیریت براساس مرور ادبیات موجود در این حوزه و ویژگی های این دو سیستم است. در پایان خلاصه ای از نتایج و یافته ها ارائه خواهد شد.

واژگان کلیدی

سیستم، سیستم های اطلاعات حسابداری، سیستم های اطلاعات مدیریت، زیرسیستم.

۱. دانشجوی مترجمی زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، زاهدان، ایران.

۲. لیسانس مترجمی زبان انگلیسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

^۱ترجمه مقاله System Accounting information system versus management information است.

مقدمه

انقلاب صنعتی، اقتصاد و کسب و کار منجر به ایجاد یک جامعه واحد در اقتصاد صنعتی و تغییرات عمده شده است. با توسعه رو به رشد فناوری، نیاز به اطلاعات افزایش یافته است. به همین علت، قرن جاری، قرن اطلاعات و انقلاب سوم، انقلاب اطلاعات نامیده شد. در چنین محیطی و با افزایش حجم اطلاعات ارائه شده برای افراد، نیاز به پردازش اطلاعات با سرعتی مشابه نیز افزایش یافته است. این مسئولیت سیستم های اطلاعاتی است که اطلاعات جمع آوری شده را پردازش کرده و آن را به منظور استفاده موثر مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. از این رو، به رغم حجم بالای اطلاعات، نیازمند یک سیستم مناسب برای ارائه اطلاعات به موقع و مرتبط برای تصمیم گیری، برنامه ریزی و کنترل هستیم. ایجاد چنین سیستم بزرگی بدون وجود زیر سیستم های کوچک تر که امکان ارتباط میان زیرسیستم ها را فراهم سازد، غیرممکن است. از این رو لازم است که سیستم و روابط میان آنها را بشناسیم.

هدف این مقاله، بررسی روابط میان سیستم های مدیریت اطلاعات و سیستم های حسابداری اطلاعات به منظور درک بهتر هر دو سیستم است. بنابراین در بخش بعدی، تعاریف سیستم های اطلاعات حسابداری و سیستم های اطلاعات مدیریت و ویژگی های آنها توضیح داده می شود.

تعریف سیستم:

سیستم یک مجموعه از ابعاد درحال تعامل است که در کنار هم برای دستیابی به هدف مشترک گردآمده اند. ویژگی دیگر سیستم، ارتباط میان عناصر است به این معنی که هر عنصر یک نقش دارد (سجادی، طباطبایی نژاد، ۲۰۰۶). از این تعریف مشخص است که هر سیستم دارای ابعادی است و این ابعاد دارای سیستم هایی هستند که وظیفه آنها حمایت از سیستم اصلی است. همچنین، ابعاد سیستم با یکدیگر برای رسیدن به هدف اصلی در تعامل هستند. درحقیقت، هدف اصلی ایجاد سیستم، تحقق اهداف خاص است (عرب مزاریزی، ۲۰۰۳).

تعریف سیستم های اطلاعات حسابداری:

حسابداری یک سیستمی است که وقایع مالی سازمان را به منظور گزارش فعالیت های مالی به ذینفعان ثبت می کند. بر طبق ASOBAT و GAAP، سیستم های حسابداری باید ارائه دهنده اطلاعات به منظور یاری مدیر در برنامه ریزی و تصمیم گیری باشند (وو، ۱۹۹۵). بنابراین حسابداری یک سیستم اطلاعاتی است که دو وظیفه دارد: گزارش منابع مالی خارجی و گزارش دهی به مدیریت. اولی براساس اصول پذیرفته شده حسابداری است و دومی براساس ترجیحات مدیریت (عرب مزاریزی، ۲۰۰۳).

سیستم های اطلاعاتی پردازش کننده اطلاعات و گاهی اوقات وقایعی هستند که در سیستم های اطلاعاتی سازمان رخ می دهد مانند پردازش داده های خام مالی و غیرمالی سازمان. اما حقیقت این است که مدیران سطوح مختلف با سطوح متنوعی از موضوعات برای حل مسئله روبرو هستند بنابراین، نوع سیستمی که می تواند به آنها در حل این مسائل کمک کند در طیفی از سیستم های سنتی تا هوشمند قرار دارد (عرب مزاریزی، ۲۰۰۳).

بنابراین سیستم های اطلاعات مدیریت، فعالیت های مالی و اقتصادی را تغییر داده تا برای کاربران (افراد) که نیازمند اطلاعات درباره فعالیت های اقتصادی برای تصمیم گیری هستند ارزشمند گردد. همچنین، تعریف دیگر سیستم های اطلاعاتی مدیریت شامل یک مجموعه ابعاد سازماندهی شده از جمع آوری، طبقه بندی، پردازش، تحلیل اطلاعات مالی و ارائه این اطلاعات به ذینفعان داخلی و خارجی برای تصمیم گیری است (موسوکوف، ۱۹۹۷).

مسئولیت سیستم های اطلاعات حسابداری:

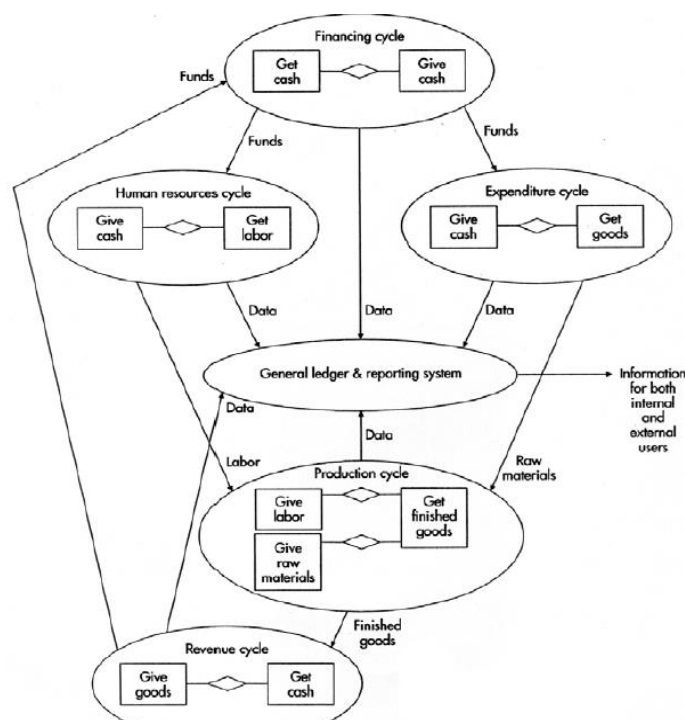
سیستم اطلاعات حسابداری مرکب از افراد، اقدامات و فناوری های اطلاعاتی است که بطور کلی سیستم های اطلاعات حسابداری نامیده می شود و شامل سه مسئولیت زیر است:

۱. دریافت و حفظ داده درباره فعالیت ها بطوری که سازمان قادر به پردازش آنچه رخ می دهد، باشد.
 ۲. تبدیل داده به اطلاعاتی که برای تصمیم گیری مفید بوده و به مدیران برای برنامه ریزی، اجرا و نظارت بر فعالیت ها کمک کند.
 ۳. ایجاد یک سیستم کنترل مناسب برای حفظ دارایی سازمان و همچنین داده مالی سازمان.
- همچنین، یک سیستم اطلاعاتی حسابداری که بطرز مناسبی طراحی شده باشد، می تواند اثربخشی و کارایی فعالیت ها را به روش های زیر بهبود بخشد:
۱. بهبود کیفیت و کاهش هزینه تولید و خدمات. به عنوان مثال، از سیستم های اطلاعات حسابداری برای کنترل اتوماسیون بطوری که عملیات تولید با کیفیت بهتر انجام شود، استفاده می شود.
 ۲. بهبود اثربخشی. سیستم های اطلاعات حسابداری می تواند به اثربخشی عملیات از طریق ارائه اطلاعات به موقع کمک کند. به عنوان مثال، رویکرد درست به موقع، نیازمند اطلاعات صحیح و به موقع از موجودی مواد خام است.
 ۳. بهبود تصمیم گیری. سیستم های اطلاعات حسابداری می تواند به بهبود تصمیم گیری از طریق ارائه اطلاعات صحیح برای کارکنان منجر شود.
 ۴. تسهیم دانش. طراحی مناسب سیستم های اطلاعات حسابداری می تواند منجر به تسهیم دانش شود. از طریق تسهیم دانش، عملیات بهبود یافته و مزیت رقابتی ایجاد می شود. به عنوان مثال، شرکت قادر خواهد بود تجارب خود را از طریق توسعه شبکه یا سیستم به کارکنانش که در واحدهای مختلف مشغول به کار هستند، منتقل کند (رامنی، ۲۰۰۰).

زیرسیستم های سیستم های اطلاعات حسابداری:

به منظور توضیح درباره چگونگی دستیابی سیستم های اطلاعات حسابداری به اهداف اشاره شده، نیاز است تا فعالیت های سازمانی به ۵ چرخه اصلی که زیرسیستم های سیستم اطلاعات حسابداری هستند، تقسیم شود:

۱. چرخه هزینه که شامل فعالیت های خرید و فروش کالاها و خدمات توسط سازمان است.
 ۲. چرخه تولید که شامل فعالیت تبدیل مواد خام به محصول نهایی است.
 ۳. چرخه منابع انسانی که شامل فعالیت های کارمندیابی و پرداخت حقوق کارمندان است.
 ۴. چرخه درآمد که شامل فروش کالاها و خدمات و دریافت پول نقد است.
 ۵. چرخه مالی که شامل ارائه سرمایه مورد نیاز برای عملیات است.
- همانطور که در شکل ۱ نشان داده شده است، فعالیت های اصلی هر یک از پنج چرخه و روابط میان آنها ارائه دهنده داده به سیستم های گزارش دهی است که اطلاعات را برای کاربران داخلی و خارجی فراهم می کنند (رامنی، ۲۰۰۰).



شکل ۱. زیرسیستم های سیستم اطلاعات حسابداری

عوامل موثر بر سیستم اطلاعات حسابداری:

سه حوزه بیشترین تاثیر را بر سیستم های اطلاعاتی حسابداری می گذارند: تحلیل رفتاری، روش های کمی و مفاهیم نوین مدیریت.

تحلیل رفتاری

حسابداری شامل سیستم های حسابداری هزینه، سیستم های بودجه بندی یا بکارگیری سیستم های جدید است. بهترین سیستم ها در برگیرنده نمی توانند موثر باشند مگر اینکه طراح، نیازهای کارکنان سازمان را در نظر بگیرد. حسابداران مجبور نیستند روانشناس باشند بلکه باید بدانند چطور مردم را به انجام عملکرد صحیح تشویق کنند. به عنوان مثال، حسابداران باید بدانند زمانی که سیستم را برای تغییر ارزیابی می کنند، تعدادی از افراد از تغییرات پیشنهادی ناراضی هستند حتی اگر این تغییرات منجر به دستیابی به اهداف سازمانی شود. بنابراین برای کاهش مقاومت و تشویق کارکنان به تغییر، باید از طریق مشارکت در توسعه سیستم برانگیخته شوند.

روش های کمی

علوم مدیریت شامل روش های کمی مختلف جهت کمک به مدیران برای تصمیم گیری از قبیل تحلیل آماری، برنامه ریزی خطی، رگرسیون و غیره است. حسابداران باید از این روشها برای افزایش اثربخشی اطلاعات استفاده کنند. به عنوان مثال، در شرایطی افزایش فروش و حجم اضافی تولید، حسابداران باید به مدیران جهت اینکه آیا نیاز است کارخانه جدید بسازند یا نه، یاری رسانند. برای پیش بینی سود و هزینه آتی هر متغیر، حسابداران باید عقاید خود را بیان کنند.

روش های نوین مدیریت

بسیاری از ابزارها و مفاهیم علوم مدیریت بر سیستم های اطلاعات حسابداری اثر می گذارد از قبیل ارزیابی عملکرد، برنامه ریزی و روشهای کنترل و سایر مفاهیم که ریشه در تئوری سازمان دارد. یکی از مفاهیم جدید مرتبط با سیستم

های اطلاعات حسابداری، مدیریت کیفیت جامع است که اشاره به تولید محصولات با کیفیت بالا و دستیابی به رضایت مشتری دارد.

نقش اصلی سیستم اطلاعات حسابداری در کیفیت تولید، تأیید سطح کیفیت از نقطه نظر مالی است بطوری که مطلوب مدیریت باشد. سیستم های اطلاعات حسابداری به علت اهمیت تخمین هزینه، نقش مهمی را در محیط مدیریت کیفیت جامع ایفا می کنند. حسابداران می توانند هزینه کیفیت را محاسبه کرده و تعیین کنند که آیا کیفیت محصول، حاشیه مثبتی دارد یا نه.

مفهوم دیگر مرتبط با سیستم اطلاعات حسابداری، مهندسی مجدد است. مهندسی مجدد شروع از صفر تعریف می شود. برای شرکت ها، این عمل نیازمند درک فرایند کار و اهداف سازمان، روش های موجود و طراحی مجدد آنها است. مهندسی مجدد می تواند به مدیران کمک کند تا از خودشان بپرسند که چگونه می توانند یک فرایند خاص را بهبود بخشند یا آیا لازم است فرایند در وضع فعلی باقی بماند یا خیر؟ ممکن است مهندسی مجدد فرایندهای حسابداری مانند فرایند تولید باشد. به عنوان مثال، فرایند سفارش، یک مدل مناسب برای تغییر است. در برخی از موسسات، زمانی طولانی سپری می شود تا سفارش مشتری تکمیل شود. این زمان می تواند از طریق مهندسی مجدد کل فرایند تولید کاهش یابد. به عنوان مثال، فرایند سفارش شامل چندین گام جداگانه که در این مراحل فرم سفارش از شخصی به شخص دیگر منتقل می شود. زمانی که یک کارمند فقط یک مجموعه محدود از وظایف را انجام می دهد، کارا است. اما این کارایی می تواند افزایش یابد، به عبارت دیگر، در طی انتقال فرم سفارش از فردی به گروه یا افراد دیگر، زمان تلف می شود. با مهندسی مجدد فرایند سفارش، مسئولیت پردازش یک مجموعه از سفارش از ابتدا تا انتها به یک فرد واگذار می شود. این نه تنها زمان را ذخیره می کند بلکه مسئول هر سفارش را مشخص می کند. زمانی که مشتری می خواهد یک سفارش خاص را کنترل کند، تنها یک فرد مسئول برای آن سفارش وجود دارد (موسکوف، ۱۹۹۷).

تعریف سیستم اطلاعات مدیریت:

محققان در مورد تعریف سیستم های اطلاعاتی مدیریت توافق ندارند. اگرچه، نام های متفاوتی برای این نوع از سیستم های اطلاعاتی همچون سیستم های پردازش اطلاعات، سیستم های تصمیم گیری و اطلاعات، سیستم های اطلاعات سازمانی، سیستم پردازش داده کامپیوتری، سیستم گزارش دهی مدیریت و منابع اطلاعات پیشنهاد شده است (ساغب، ۲۰۰۱). دریک تعریف، سیستم های اطلاعات مدیریت به عنوان سیستم گزارش دهی تعریف شده است که به نوع خاصی طراحی شده تا به مدیران در برنامه ریزی، اجرا و کنترل فعالیت های سازمانی یاری رساند (دوگان، ۲۰۰۹).

در تعریف دیگری، دیویس (۲۰۱۰)، سیستم های اطلاعاتی مدیریت را یک سیستم یکپارچه شامل انسان و ماشین تعریف کرده که وظیفه تولید اطلاعات ارزشمند برای حمایت از عملیات، مدیریت و تصمیم گیری در سازمان را بر عهده دارد. این سیستم ترکیبی از سخت افزار و نرم افزارهای کامپیوتری، پایگاه داده و مدل ها و روش های تحلیل، برنامه ریزی، کنترل و تصمیم گیری است (جاگ زاده، ۲۰۰۸).

مطابق دیدگاه پیترکین (۲۰۰۶)، سیستم های اطلاعاتی مدیریت، طراحی، ارائه و کاربرد موثر از سیستم های اطلاعاتی در سازمان است. در تعریف فوق، کلمه سازمان نه مدیریت بکار رفته است. بنابراین، موضوع سیستم های اطلاعات مدیریت کلی تر از سیستم های اطلاعاتی است. اگرچه این موضوع راجع به مدیران است اما همه مدیران، ساختار و طراحی سازمان را دربرمی گیرد. واژه سیستم اطلاعات سازمانی ممکن است بیشتر مناسب باشد اما بیشتر از سیستم های اطلاعات

مدیریت تیمی استفاده می شود (کرونکه، ۱۹۹۲). سیستم اطلاعات مدیریت یک مجموعه از داده است که با حداقل هزینه طراحی شده تا اطلاعات را صحیح و به موقع ارائه دهد و شامل بخش های زیر است:

۱. مدل جریان اطلاعات که از منابع خاصی گسترش یافته و اهداف معینی را دربرمیگیرد.
 ۲. کامپیوتر به عنوان ابزار پردازش اطلاعات
 ۳. نرم افزار برای درک داده با تفسیرهای مختلف (ریگریز، ۲۰۰۹).
- با بررسی تمامی تعریف مشخص است که همه آنها، سیستم اطلاعات مدیریت را به عنوان یک سیستم اطلاعات درنظرمی گیرند که اطلاعاتی را برای تصمیم گیری ارائه می دهد.

زیر سیستم های سیستم اطلاعات مدیریت:

مشابه سیستم های دیگر، سیستم اطلاعات مدیریت شامل زیر سیستم ها است. شاید مهمترین مجموعه از زیرسیستم های هر شرکت یک سیستم اطلاعات وظیفه ای است. آنها سیستم اطلاعات وظیفه ای نامیده می شوند چون از وظایف کلیدی سازمان حمایت می کنند. در حالی که انواع مختلفی از سیستم های اطلاعات وظیفه ای وجود دارد اما ۴ سیستم در شرکت های تولیدی بکار گرفته می شود شامل بازاریابی، مالی، منابع انسانی و تولید. زیر سیستم های وظیفه ای سیستم اطلاعات مدیریت با مثال های مرتبط با داده و ستاده در بخش زیر ارائه شده است (ویلکینسون، ۱۹۹۷).

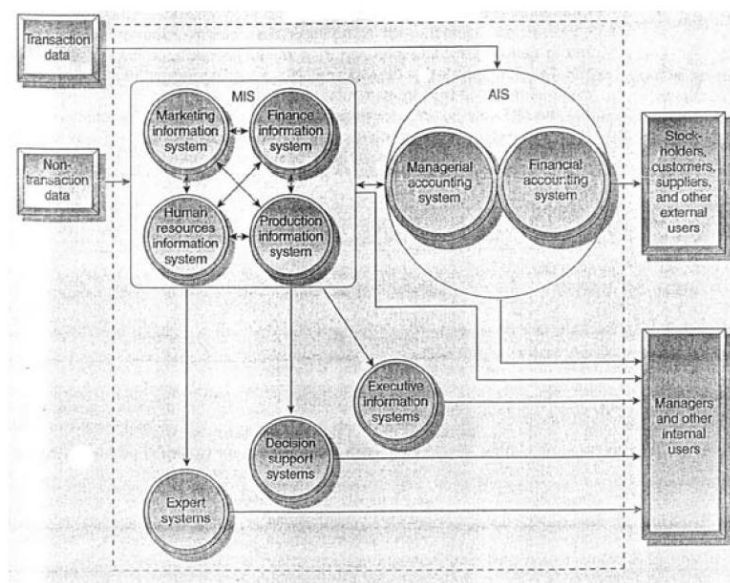
جدول ۱. زیر سیستم سیستم اطلاعات مدیریت

زیر سیستم	داده	اطلاعات
بازاریابی	فروش، ترجیحات مشتری، قیمت رقابتی، اندازه بازار	تحلیل و پیش بینی فروش
مالی	تبادل نقدینگی، نرخ بهره، انواع مختلف بازارهای مالی و ملزومات بانکی	پیش بینی جریان نقدینگی، تحلیل دستمزد
منابع انسانی	پرداخت نهایی، لیست پاداش، جدول حقوق	تحلیل پرداخت، تخمین نیاز کارکنان
تولید	سطح بهینه مواد، هزینه استاندارد مواد، قوانین تولید و کارگر	جدول تولید، تحلیل هزینه تولید، مواد مورد نیاز برای دستیابی به بهره وری

اگرچه سیستم اطلاعات فوق، به عنوان یک زیر سیستم تعریف شده است اما بیشتر اطلاعات این سیستم توسط سیستم اطلاعات حسابداری و همه اطلاعات بدست آمده از محیط سازمان ارائه شده است. به عنوان مثال، در سیستم اطلاعات بازاریابی، اطلاعات فروش و هزینه توسط سیستم اطلاعات حسابداری ارائه شده است و اطلاعات درباره تولید، رقبا، مشتری و ویژگی و ترجیحات باید از محیط کسب شود (باندرا، ۱۹۹۳). نقش سیستم های اطلاعات مدیریت در یک سازمان می تواند با نقش قلب در بدن مقایسه شود که اطلاعات مانند بدن و سیستم اطلاعات مدیریت شبیه قلب است. سیستم اطلاعات مدیریت همچنین این اطمینان را ایجاد می کند که داده مفیدی جمع آوری شده و از منابع مختلف پردازش شده و به بخشهای فردی یا گروهی نیازمند اطلاعات ارسال شده است (جودکار، ۲۰۰۲).

ارتباط میان سیستم های اطلاعات حسابداری و سیستم های اطلاعات مدیریت:

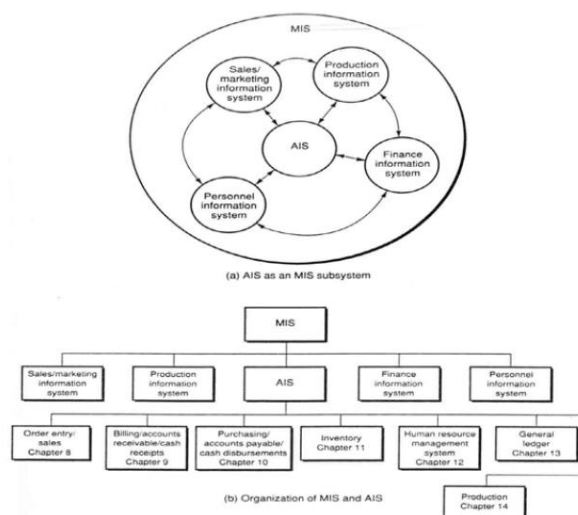
ارتباط میان سیستم های اطلاعات حسابداری و سیستم های اطلاعات مدیریت پیچیده و گاهی اوقات چالشی است و دیدگاههای متفاوتی در این زمینه وجود دارد. با درنظرگرفتن مباحث فوق درباره این دو سیستم، ابعاد سیستم های اطلاعاتی می تواند بصورت آنچه که در شکل ۲ نشان داده شده است، ارائه شود (ویلکینسون، ۱۹۹۷).



شکل ۲. ارتباط میان سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری

همانطور که شکل فوق، ارتباط میان سیستم های اطلاعاتی حسابداری و سیستم های اطلاعات مدیریت را نشان می دهد، بخش زیر مباحث مطرح شده در این زمینه را بیان می کند.

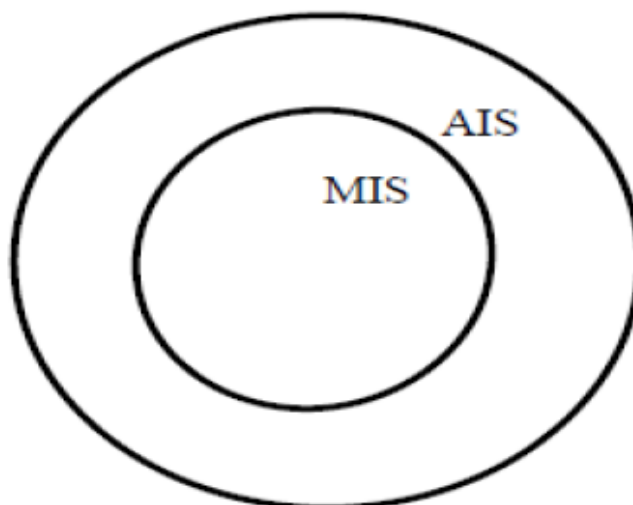
اولین و مهمترین دیدگاه اشاره شده این است که سیستم اطلاعات حسابداری یکی از زیر سیستم های سیستم اطلاعات مدیریت است. دلیل اصلی این رابطه این است که سیستم اطلاعات حسابداری فقط اطلاعات مالی را ارائه می دهد و مبادلات کسب و کار را پردازش می کند درحالی که سیستم اطلاعات مدیریت شامل یک طیف وسیعتر و شامل اطلاعات غیرمالی است (گیلانز، ۱۹۹۰). این رابطه در شکل ۳ نشان داده شده است.



شکل ۳. ارتباط میان سیستم اطلاعات حسابداری و سیستم اطلاعات مدیریت

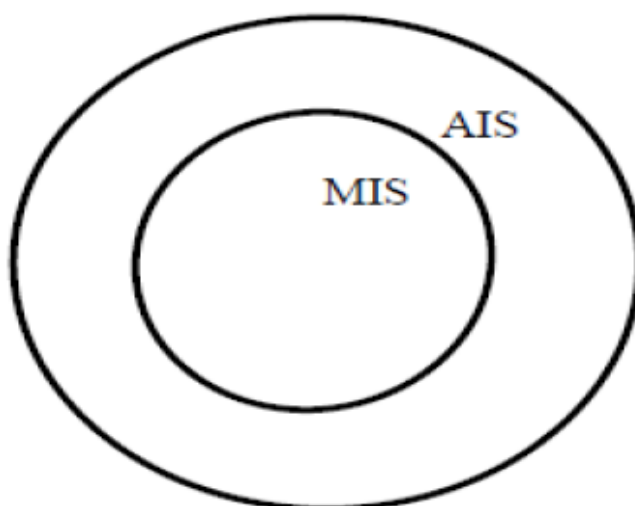
رویکرد دیگری که ارائه شده این است که سیستم اطلاعات حسابداری شامل هم سیستم حسابداری مالی و هم سیستم حسابداری مدیریت است. سیستم حسابداری مدیریت فقط خدمات را برای مدیران و سایر کاربران داخلی ارائه می دهد و سیستم حسابداری مالی خدمات را برای ذینفعان و سایر کاربران خارجی ارائه داده و سیستم اطلاعات حسابداری

کاربران بیشتری دارد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که سیستم اطلاعات حسابداری یک بخش از سیستم اطلاعات حسابداری است که کاربران بیشتری را پوشش می دهد. شکل ۴ این رابطه را بهتر نشان می دهد.



شکل ۴. ارتباط میان سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری

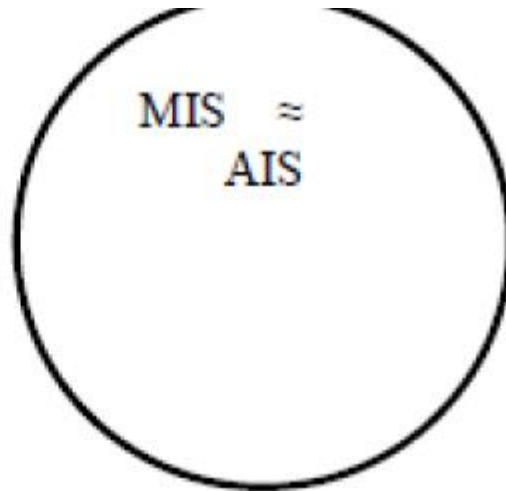
بر طبق شکل ۴ و مباحث پیشین، روابط دیگری میان سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری می تواند بیان شود. سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری ویژگی های مشترک بسیاری دارند. مسئولیت سیستم های اطلاعات مدیریت ارائه اطلاعات به مدیران برای تصمیم گیری است. این اطلاعات می تواند در عمل مالی باشد یا تغییرات در بهره وری یا سهام باشد. واضح است که اطلاعات اقتصادی در سیستم اطلاعات مدیریت بطور کلی اطلاعات حسابداری است. شکل ۵ این رابطه را نشان می دهد.



شکل ۵. اطلاعات اقتصادی در سیستم اطلاعات مدیریت

بخشی از سیستم اطلاعات حسابداری که مستقل از سیستم اطلاعات مدیریت است، بعد حسابداری مالی است که در بخش بیرونی سیستم اطلاعات مدیریت قرار دارد، زیرا آن ارائه دهنده اطلاعات به ذینفعان بیرونی است. نوع دیگری از این رابطه در سازمانهای کوچک موجود است. در حقیقت، در سازمانهای کوچک، سیستم های اطلاعات حسابداری می تواند سیستم های اطلاعات مدیریت را بازیابی کند (وو، ۱۹۸۳). زمانی که سازمان سیستم اطلاعات

حسابداری را ایجاد می کند و به دلایلی قادر به ایجاد سیستم اطلاعات مدیریت نباشد، سازمان تنها متکی به سیستم اطلاعات حسابداری برای اطلاعات مورد نیاز است. این سیستم می تواند با برخی اصلاحات به سیستم اطلاعات مدیریت تبدیل شود (لی، ۱۹۸۳). شکل ۶ این رابطه را نشان می دهد.



شکل ۶. تبدیل سیستم اطلاعات حسابداری به سیستم اطلاعات مدیریت

نتیجه گیری

در این مقاله، عقاید متفاوت درباره رابطه میان سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم های اطلاعات حسابداری بیان شد. اما قبل از توضیح هر نوع رابطه ای، لازم است تا سیستم های اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری تعریف شده و طیفی از هر سیستم ایجاد شود. همانطور که توضیح داده شد دو دیدگاه مختلف درباره سیستم های اطلاعات مدیریت وجود دارد. یکی از آنها کلی است و همه سازمانها و سیستم های اطلاعاتی داخل آن را دربرمی گیرد و دیگری یک بخشی از سازمان است. بنابراین می توان گفت که اگر سیستم اطلاعات مدیریت همه سازمان را دربرگیرد، سیستم اطلاعات حسابداری یک زیر سیستم از سیستم اطلاعات مدیریت است و هدف اصلی سیستم اطلاعات مدیریت، استفاده موثر از سیستم های اطلاعاتی سازمان است. اما اگر سیستم اطلاعات مدیریت یک سیستم باشد که برای ارائه اطلاعات به مدیران ایجاد شده است، ابتدا ویژگی های و تفاوت های میان آنها باید شناسایی و سپس ارتباط میان آنها تعیین شود. جدول ۲ شباهت و تفاوت های میان سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری را نشان می دهد.

جدول ۲. شباهت و تفاوت میان سیستم اطلاعات مدیریت و سیستم اطلاعات حسابداری

تفاوت ها	شباهت ها
علاوه بر مدیران و سایر کاربران داخلی، سیستم های اطلاعاتی حسابداری ارائه دهنده اطلاعات به کاربران خارجی است که بیش از سایر کاربران است.	هر دو سیستم مجموعه ای از انسانها و ماشین ها و اصول و عواملی است که اثر مشابهی بر هر دو سیستم دارد.
سیستم های اطلاعاتی حسابداری از داده مالی استفاده می کند اما سیستم اطلاعات حسابداری از داده غیرمالی در کنار داده مالی استفاده می کند.	هر دو سیستم شامل زیرسیستم های ارائه دهنده اطلاعات که نیازمند مشارکت سیستم های اطلاعات مدیریت و سیستم های اطلاعات حسابداری است.

تفاوت ها	شبهات ها
	هدف هر دو سیستم ارائه اطلاعات برای بهبود تصمیم گیری و افزایش اثربخشی و کارایی است.
	حسابداران مدیریت ارائه دهنده اطلاعات به سیستم های اطلاعات مدیریت بطور مستقیم و سایر کاربران خارجی بطور غیر مستقیم است.
	حسابداران مالی ارائه دهنده اطلاعات بطور مستقیم به کاربران خارجی و بطور غیر مستقیم به سیستم های اطلاعاتی مدیریت است.

منابع و مأخذ

- Anvari Rostami, A. (1998). Understanding the fundamentals of management information systems. Tarahane Nashr.
- Arabmazar Yazdi, M, (2003). Accounting Information System.
- Arabmazar Yazdi, M, (2006). Application of expert systems in accounting education. Proceedings of the Eighth Congress of Iranian accounting, Marandiz publishing, p: 53-66.
- Bodnar G.H, & W.S, Hopwood (1993). Accounting Information systems. Fifth Edition, Prentice Hall.
- Dugan R, & R, Fulweiler (2009). Managing Technology (The Role of management Information systems).
- Gelinas, U, A, Oram, and W, Wiggins (1995). Accounting Information systems. PWS –kent Social science section 366 Openly accessible at <http://www.european-science.com>
- Jawadekar, W.S. (2002). Management Information Systems. Second Edition, Tata MC Graw Hill.
- Kroenke, D. (1992). Management Information systems. Second Edition, MC Graw Hill.
- Li, D.H. (1983). Accounting Information systems: A Control Emphasis. Irwin Inc.
- Moscove, S.A., M, Simkin & N, Bagranoff, (1997). Core Concepts of Accounting Information Systems. Fifth Edition, Wiley.
- Rangriz, H. (2007). Analysis and Design of Management Information System. Tehran, Bazargan publication.
- Romney, MB, & PJ, Steinbart, (2000). Accounting Information systems. 8 th Edition, Prentice Hall.
- Sajadi, S.H & Tabatabaienejad, S.M. (2006). Accounting Information Systems. Shahid Chamran University Press, first edition.
- Sagheb Tehrani, M. (2001). Information Technology Management. First Edition, The Center for Public Management Education.
- Wilkinson J.W, & M. Ceruho (1997). Accounting Information systems Essential Concepts and applications, Third Edition.
- WU, F. H (1983). Accounting Information systems, Theory and Practice. MC Graw Hill